SPIS TREŚCI

WSTĘP 4

1. PUBLICZNY SEKTOR MIASTA (*Marek Ciesielski*) 5

1.1. Dobra publiczne i sektor publiczny 5
1.2. Gospodarka miejska a sektor publiczny 8

2. CENA GRUNTÓW A EFEKTYWNOŚĆ UŻYTKOWANIA TERENÓW MIEJSKICH (*Wanda Maria Gaczek*) 11

2.1. Teoretyczne podstawy wyceny gruntów 11
2.2. Zasady ustalania cen terenów i opłat za ich użytkowanie 21
2.3. Ceny gruntów w rachunku efektywności inwestycji 27
2.4. Gospodarowanie gruntami miejskimi w gospodarce rynkowej 30

3. CENY W TRANSPORCIE MIEJSKIM (Marek *Ciesielski*) 35

3.1. Charakterystyka podaży, popytu i cen 35
3.2. Funkcje cen i polityka cenowa 41
3.3. Funkcja dochodowa w warunkach subsydiowania transportu 43
3.4. Ceny a podział zadań przewozowych 49

4. EKONOMICZNA OCENA INWESTYCJI PUBLICZNYCH (NA PRZYKŁADZIE TRANSPORTU MIEJSKIEGO) (*Marek Ciesielski*) 55

4.1. Społeczny charakter rachunku efektywności 55
4.2. Ocena kosztów i korzyści 62
4.3. Parametry rachunku i kryteria oceny 70

5. RACHUNEK EKONOMICZNY W PROCESIE ZMNIEJSZANIA ZANIECZYSZCZENIA ŚRODOWISKA MIEJSKIEGO (*Zbyszko Pawlak*) 78

5.1. Zagrożenie zanieczyszczeniami w geosystemach miejskich 78
5.2. Straty gospodarczo-społeczne spowodowane zanieczyszczeniami środowiska w obszarach zurbanizowanych 81
5.3. Zastosowanie rachunku ekonomicznego w ochronie środowiska miejskiego 86

6. PRZESTRZENNE I EKONOMICZNE ASPEKTY FUNKCJONOWANIA INSTYTUCJI SEKTORA PUBLICZNEGO (*Waldemar Gulczyński*) 100

6.1. Instytucje sektora publicznego i charakterystyka zaspokajanych przez nie potrzeb 100
6.2. Wpływ instytucji sektora publicznego na zachowania przestrzenne ludności 102
6.3. Instytucje sektora publicznego a ruchliwość przestrzenna ludności miast 105
6.4. Przesłanki zachowań ekonomicznych i przestrzennych na przykładzie opieki zdrowotnej 110

BIBLIOGRAFIA 114

WSTĘP

U podstaw opracowania tego skryptu leży teza, iż z ekonomicznego punktu widzenia najważniejsze różnice między gospodarowaniem w sektorze publicznym i prywatnym dotyczą:

– cen, w powiązaniu z systemem dystrybucji odpowiednich dóbr,

– wyboru między wariantami wykorzystania środków na rozwój.

Różnice te są wynikiem odmienności celów działania w tych sektorach. Cele działania sektora publicznego sprowadzają się do bezpośredniego tworzenia użyteczności dla mieszkańców miast oraz tworzenia użyteczności w sposób pośredni – poprzez kształtowanie warunków do działania podmiotów tego sektora. Wpływają one w dużym stopniu na politykę cen i decyzje związane z wyborem ekonomicznym. Generalny cel działania, cele cząstkowe i przyjmowane funkcje celu stawiają przed polityką cenową i wyborem ekonomicznym w sektorze publicznym wielu wymagań i organiczeń, przesądzając jednocześnie o dużym stopniu trudności działalności gospodarczej. Wynika stąd potrzeba rozszerzania wiedzy przekazywanej w ramach studiów ekonomicznych o teoretyczne zagadnienia cen i wyboru ekonomicznego w sektorze publicznym. Dotyczy to oczywiście przede wszystkim kierunków studiów o specjalizacji wiążącej się z tym sektorem.W skrypcie omówiono te zagadnienia w odniesieniu do sektora publicznego miasta. Dlatego jest on adresowany przede wszystkim do studentów kierunku Ekonomika i planowanie miast. Wydaje się jednak, iż może być przydatny dla wszystkich studentów specjalizujących się w zagadnieniach zarządzania i ekonomiki w dziedzinach i sferach gospodarki, w których działa sektor publiczny, i w tych, które współpracują z tym sektorem.

Sektor publiczny obejmuje wiele dziedzin gospodarki i życia społecznego i wiąże się z zaspokajaniem dużej liczby potrzeb. Problemy cen i wyboru ekonomicznego w tych dziedzinach są bardzo zróżnicowane.

W skrypcie nie zrezygnowano z prezentacji tej różnorodności. Zagadnienia cen i wyboru ekonomicznego przedstawiono na tle różnych dziedzin, tak by ukazać pełną gamę występujących tu problemów i znanych sposobów ich rozwiązania. Nie było oczywiście możliwe kompleksowe opisanie w tym opracowaniu całego sektora publicznego w mieście – ani w przekroju jego dziedzin, ani w przekroju głównych problemów cen i wyboru ekonomicznego. Przy wyborze treści zawartych w skrypcie kierowano się więc kryterium złożoności problemu, ważności i aktualności.